

**TERCER CONGRÉS
CATALANISTA
2008-2009**

CONCLUSIONS I DEMANDES

PARLAMENT DE CATALUNYA

23 de novembre de 2009

D.L. B-45203-2009

AT - Tordera 38, 08012 Barcelona

Aquest document s'ha imprès sobre paper reciclat i ecològic

ÍNDEX

- PRESENTACIÓ	5
- ÀMBIT DE CULTURA I LLENGUA	9
- ÀMBIT DE SOCIETAT I VALORS	15
- ÀMBIT D'ECONOMIA I INNOVACIÓ	21
- ÀMBIT DE POLÍTICA	27

PRESENTACIÓ

Barcelona, 23 de novembre de 2009

Presentem aquest opuscle amb l'objectiu de posar a l'abast de tothom les conclusions i les demandes fruit del treball dut a terme al llarg d'aquests mesos en les sessions del 3r Congrés Catalanista. El Congrés, concebut amb la clara intenció de provocar una reflexió profunda sobre el moment actual i de com el vivim des de la societat civil –que som tots–, arriba avui al seu final i proposa públicament un seguit de conclusions i alhora de demandes amb l'objectiu de contribuir, juntament amb altres iniciatives existents, a millorar i enfortir el nostre país. Arriba, doncs, la cloenda del 3r Congrés Catalanista. I hi arriba fruit de l'esforç i de la profunda convicció que el nostre país mereix el testimoniatge i les aportacions de la seva ciutadania.

Però un final implica també un nou començament i aquest es visualitza en les pàgines que segueixen. El document que teniu a les mans i els textos que llegireu són el resultat dels treballs efectuats per cadascun dels Àmbits del 3r Congrés Catalanista. Quatre Àmbits de reflexió sota la tutela dels meus companys de viatge: els senyors Jaume Sobrequès i Callicó, vicepresident de Cultura i Llengua; Jordi Sales i Coderch, vicepresident de Societat i Valors; Jordi Cuixart i Navarro, vicepresident d'Economia i Innovació; i la senyora Patrícia Gabancho, vicepresidenta de l'Àmbit de Política, els quals al llarg d'aquests mesos han donat testimoniatge del seu compromís inequívoc amb el país.

Alhora, tot el procés ha estat possible gràcies a la inestimable empena i suport d'un ciutadà d'excepció, el senyor Josep Espar Ticó, Secretari General del 3r Congrés Catalanista, el qual amb el seu entusiasme i decisió ha fet possible el que no ho semblava en un principi. I aprofito també l'altaveu que em proporcionen aquestes pàgines per agrair a tots ells, a tot l'equip organitzatiu i a totes les persones que hi han participat de mil i una maneres haver fet possible el 3r Congrés Catalanista, que va néixer amb l'ambició i la convicció de convertir-se en un referent per a aquests propers anys.

Confiam que les conclusions i demandes que s'han elaborat arran dels treballs efectuats mereixin l'atenció del lector i, sobretot, que siguin incorporades en qualsevol dels àmbits en què cadascú desplegui la seva activitat al servei del país.

Bona lectura, bona feina i moltes gràcies per ser-hi.

Assumpta Fargas
Presidenta 3r Congrés Catalanista

ÀMBIT DE CULTURA I LLENGUA

TERCER CONGRÉS
CATALANISTA
2008-2009

L'ÀMBIT DE CULTURA I LLENGUA constitueixen dos dels elements més decisius a l'hora d'identificar una comunitat nacional. No són els únics, però la història demostra la seva importància a l'hora de contribuir a mantenir viva la consciència d'un poble. En el cas català, aquest factor ha esdevingut decisiu per mantenir davant de la secular agressió que hem rebut per part del centralisme, la nostra identitat nacional.

El Tercer Congrés Catalanista ha dedicat una atenció especial a aquesta temàtica i ho ha fet tenint en compte la pluralitat que el fet cultural presenta als nostres dies. Mantenir un alt nivell de consciència en aquests temes i exigir de les administracions públiques d'autogovern una atenció molt especial en el foment, protecció i normalització de l'ús de la llengua i la cultura catalanes ha estat una de les demandes que el Tercer Congrés Catalanista fa al Govern de Catalunya.

Jaume Sobrequés
Vicepresident de l'Àmbit

*L'Àmbit de Cultura i Llengua
ha estat coordinat per la Universitat Catalana d'Estiu
sota la responsabilitat del senyor Joan Maluquer i Ferrer,
secretari general de l'esmentada entitat.*

Barcelona, 23 de novembre de 2009

ÀMBIT DE CULTURA I LLENGUA

Novembre 2009

PREÀMBUL

Fa uns mesos encetàvem el Tercer Congrés Catalanista amb un seguit de reflexions com per exemple l'afirmació que *un país que oblida la seva identitat pròpia és un país, pel cap baix, malalt*. Els catalans no oblidem la nostra identitat però és clar que no som un país normalitzat. D'altra banda ens fèiem algunes preguntes com *ara cal refer els ponts culturals? Som al lloc que volem ser?*

Les conclusions que seguidament s'exposen evidencien una vegada més la necessitat de continuar treballant per la cultura i per la llengua que són la màxima expressió d'identitat d'un poble.

CONCLUSIONS I DEMANDES

1. Cal lluitar per aconseguir cada cop més poder perquè, com s'ha demostrat, l'augment de poder va lligat a l'avenç de la llengua catalana.
2. Demanem que hi hagi una política cultural de construcció nacional de llarg termini, amb un consens de mínims i que vagi per damunt dels interessos partidistes.
3. Les polítiques culturals han de tenir present sempre i inexcusablement tot l'àmbit lingüístic.
4. Cal fomentar l'associacionisme i la cultura popular, entre altres raons perquè són eines eficaces per a la convivència i la cohesió social.
5. Cal impulsar un Congrés Mundial de Catalanística, en l'àmbit universitari.
6. Cal impulsar l'obligatorietat de l'ensenyament de la història dels respectius territoris de llengua catalana a tot l'Ensenyament Secundari.
7. Cal potenciar el paper impulsor i coordinador de l'Institut d'Estudis Catalans en l'àmbit de l'alta cultura i la cultura acadèmica del país.
8. Cal crear (i alimentar!) un lloc web, de caràcter interactiu per a la projecció o la difusió –interior i internacional– de la cultura catalana, amb set àmbits, un espai de notícies i un espai de revista de revistes i de bibliografia.

9. Cal exigir que en l'àmbit universitari (sobretot en els programes europeus d'intercanvi universitari) hi hagi una política específica i clara de protecció i promoció de les altres llengües dels estats.

10. Reclamem l'efectiva reciprocitat per tal que tots els mitjans audiovisuals institucionals en llengua catalana estiguin a l'abast del públic en el conjunt del territori lingüístic.

11. Recomanem que l'ús lingüístic en tots els productes audiovisuals reflecteixi les variants geogràfiques de la llengua catalana, una llengua que precisament perquè és catalana no exclou cap terme ni expressió propis.

12. Cal fomentar l'edició de llibres d'assaig, científics i de matèries troncales universitàries en llengua catalana, i també revistes científiques indexades incloent-hi edicions en format digital.

13. Cal que les Administracions donin suport material a les iniciatives no governamentals que cohesionin en català; i molt especialment a les que s'adrecin als col·lectius adolescents i juvenils.

14. Cal fer entendre als especialistes i als investigadors que publiquin els resultats de la seva recerca també en la llengua pròpia i en les revistes dels centres i instituts d'estudis locals i comarcals.

15. Cal propiciar que la recerca d'àmbit local pugui tenir reconeixement acadèmic, i una vinculació i una complementarietat amb la recerca científica.

16. Cal que l'Administració simplifiqui els tràmits amb les entitats i les associacions i que en prioritzi els resultats obtinguts.

17. Els centres d'estudis han de ser un referent prospectiu en el territori a l'hora de dissenyar i avaluar les polítiques de desenvolupament local.

18. Cal afavorir un augment del nombre de sales de cinema que exhibeixin pel·lícules fetes, doblades i subtitulades en català.

19. Cal que es produeixi un traspàs total dels fons de protecció del cinema: els diners disponibles en forma de subvenció s'han de donar íntegrament des de les nostres Administracions i no de manera repartida amb el govern de l'Estat.

20. Cal afavorir la recuperació, l'edició i la interpretació d'obres musicals dels nostres autors i compositors.

21. Cal fer una aposta clara d'inversió en la música en directe, i d'ajuts a la difusió de la música catalana.

22. Cal aplicar la quota de música en català també a les programacions de cicles de concerts, especialment els organitzats per ajuntaments, on massa sovint la música catalana hi és absent.

23. Cal promoure una marca identificativa de la música dels Països Catalans, a partir de la música d'arrel, popular i tradicional, que a nivell internacional faci recognoscible arreu la música de la nostra cultura.
24. Cal fomentar que es representin i es recuperin les obres dels autors més importants del teatre en català.
25. Cal que les administracions públiques promoguin la circulació i la contractació d'artistes i espectacles teatrals que desenvolupin la seva tasca en català arreu dels Països Catalans, mitjançant una estructura estable d'intercanvi.
26. Cal que l'adequada presència del llibre en català sigui un requeriment en els concursos públics d'adjudicació dels punts de venda de llibres en llocs públics (com ara aeroports o estacions de tren).
27. Cal que l'Administració vetlli perquè els mitjans de comunicació que reben ajuts públics es facin ressò de les novetats editorials i discogràfiques en català.
28. Cal una llei de mecenatge actualitzada i efectiva, que reguli la fiscalitat de les entitats de cultura popular i el seu patrimoni immoble. Cal que els beneficis de la loteria siguin dedicats, si més no en part, al foment de la cultura i la llengua. Cal que els impositors de totes les caixes catalanes puguin tenir veu a l'hora de decidir la destinació dels recursos de l'obra social entre projectes concrets.
29. Cal una o més fires dedicades a tots els temes de cultura popular i tradicional, adreçades a grups tant professionals com amateurs, que entre altres coses fomenti la interacció de les diverses branques de cultura popular entre elles (cant coral, bandes, gegants, esbarts dansaires, teatre...).
30. Les entitats, com a usuàries, han de poder redefinir i replantejar els objectius, les prioritats i el funcionament del Centre de Promoció de Cultura Popular i Tradicional.
31. Cal afavorir la cooperació en cadascun dels territoris dels Països Catalans, basada sempre en el respecte a les idiosincràsies i l'autonomia de cada territori. Cal evitar comportaments que puguin ser vistos fora de Catalunya com a indicadors d'una voluntat intervencionista.
32. En un món cada cop més globalitzat, cal que el mercat efectiu dels nostres productes tant culturals com els altres sigui la totalitat dels territoris. Cal potenciar, doncs, unes xarxes de distribució comercial adequades.
33. Cal enfortir tant les comunicacions físiques com una gran xarxa comuna de comunicació entre els territoris que conformen els Països Catalans.
34. Cal que els diferents territoris de parla catalana ens organitzem com a grup de pressió per defensar els nostres interessos comuns davant les institucions de la Unió Europea.
35. Cal que les polítiques culturals vagin lligades als mitjans de comunicació.

36. És imprescindible i urgent que tant les universitats catalanes com les nostres Administracions defineixin clarament una política lingüística que vagi més enllà de les simples declaracions de bones intencions i de les recomanacions, i que l'executin.

37. Cal que la concessió i la renovació de llicències audiovisuals es concedeixin en la mesura que el mitjà en concret tingui un projecte en el qual la llengua catalana sigui el vehicle principal de comunicació o bé, si serveixen altres comunitats lingüístiques, que la programació fomenti la integració dels membres d'aquestes comunitats.

38. Cal prioritzar la creació de grans grups multiplataforma en català i la introducció del català en l'àmbit dels videojocs.

39. Cal que RTVE, aprofitant el que diuen els seus estatuts, dediqui un canal multiplex TDT per a emetre en català, al conjunt del territori de parla catalana a l'Estat espanyol.

40. Cal que el diner públic serveixi per augmentar l'audiència dels mitjans de comunicació en català fins assolir, pel cap baix, la que tenen els mitjans castellans en el mateix territori.

41. Cal donar suport a un instrument de mesura d'audiències independent i de referència, adaptat a la nostra realitat.

POSTCONGRÉS

Recomanem que aquestes conclusions també es facin arribar a les institucions oficials de cadascun dels territoris de parla catalana per a fer-los partícips d'aquestes reflexions i, d'una banda, evidenciar els vincles existents actualment entre territoris i, de l'altra, promocionar-ne l'enfortiment futur.

ÀMBIT DE SOCIETAT I VALORS

TERCER CONGRÉS
CATALANISTA
2008-2009

L'ÀMBIT DE SOCIETAT I VALORS ha debatut sobre les migracions, l'associacionisme, les confessions religioses, l'educació i el pensament. La riquesa dels debats i la cortesia com estil constant d'un treball seriós, plural i molt intens posen de relleu la nostra capacitat com a poble per tal d'encarar els problemes que tenim plantejats. Els nostres problemes són els propis d'una societat europea democràticament avançada. La manera de tractar-los també ho pot ser. El catalanisme és civilitzador, el catalanisme exigeix la plenitud de drets civils per a tot un poble i des d'aquesta exigència és una escola de civilitat que ens fa a tots capaços d'un debat ciutadà responsable, intens, madur, forjador d'un ampli consens i d'un respecte constant a posicions diverses.

Jordi Sales i Coderch

Vicepresident de l'Àmbit

*L'Àmbit de Societat i Valors
ha estat coordinat pel Col·legi de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres
i en Ciències de Catalunya i coordinat pel senyor Àlex Rocas,
membre de la Junta del Col·legi.*

Barcelona, 23 de novembre de 2009

ÀMBIT DE SOCIETAT I VALORS

Novembre 2009

PREÀMBUL

Fer una procés de reflexió sobre la societat catalana actual i sobre els seus valors, en sí mateix ja comporta una bona dosi d'optimisme. Optimisme perquè vol dir que hi ha, almenys, una part d'aquesta societat que creu que hi ha moltes coses per fer i moltes coses per millorar.

Catalunya, per primera vegada té els problemes d'una societat avançada, d'una Europa avançada, i no en té fruit de perturbacions estranyes; i això és bo. Cert és que tenim problemes, alguns de greus, i en diferents àmbits, però el que ens ha d'esperançar de veritat és que els tenim, perquè això vol dir que n'hem resolt d'altres.

Quan els conceptes d'autoestima i confiança, pertinença, responsabilitat, integració, vinculació moral i realització personal, han quedat malmesos, és hora de tornar a practicar una certa introspecció individual i col·lectiva.

La voluntat de debatre, avui, sobre totes aquestes qüestions, des de tots els punts de vista i, en concret sobre els valors de la nostra societat, és un símptoma evident que el futur de Catalunya és nostre, i encara més important, tenim la força per encarar-lo, malgrat que el camí no serà gens fàcil.

Les societats vives són aquelles que són obertes als corrents de canvi i que són capaces de vertebrar-se amb cohesió; i per fer-ho, és necessari obrir espais de diàleg, debat i reflexió. L'àmbit de societat i valors ha volgut debatre, modestament, sobre la immigració, l'associacionisme, les confessions religioses, l'educació i el pensament, i aquestes han estat les:

CONCLUSIONS I DEMANDES

1. Tant els nadius com els nouvinguts hem de tenir una actitud integradora a una nova situació, que ha de donar lloc a una societat renovada des de la noció oberta de societat pro activa i no defensiva, capaç de propiciar espais de diàleg que afavoreixin la incorporació a la cultura catalana, sense que això impliqui la pèrdua dels orígens.
2. Bastir una societat generosa i rigorosa en els drets de la seva ciutadania, i exigent en els seus deures, perquè aquesta serà una societat que respecta les persones.
3. Promoure la responsabilitat de la ciutadania en la consolidació de la llengua pròpia

de Catalunya, el català, com a llengua d'ús comú i pública, vehicular d'aquesta societat renovada, i estendre al teixit associatiu, econòmic i als mitjans de comunicació la seva responsabilitat, sense falsos complexos.

4. Potenciar els intercanvis de participació entre les entitats autòctones i les d'immigrants, tot dirigint-nos cap a un model de més entitats globals i menys entitats específiques, integrades en els objectius comuns i no segregades pels orígens.

5. Definir estratègies de renovació generacional en el si de les associacions, així com renovació d'idees adaptades als nous temps i a les noves demandes i, al mateix temps, promoure autèntics espais de participació, rigorosos i receptius tant per part de les entitats com de l'administració, amb la finalitat que aquesta participació sigui efectiva i eficaç.

6. Millorar l'equilibri entre els processos professionals i els processos de voluntariat en el si de les entitats associatives.

7. Reforçar l'interès de la societat catalana tot donant cobertura a les entitats, en tant que teixit social dinàmic necessari, capaç d'iniciar projectes i activitats que altrament no es durien a terme.

8. Desplegar amb tota la seva potencialitat el Pacte Nacional per a la Immigració, el Pla Nacional d'Associacionisme i Voluntariat i el Pla Nacional pel Tercer Sector.

9. Catalunya ha de ser sobirana del seu sistema educatiu i consolidar uns límits definits i blindats per a aquelles competències que li corresponen, perquè ha de poder disposar d'aquest preciós instrument de construcció de les nacions.

10. És a la legislació catalana en matèria d'educació a qui ha de preocupar la concreció i aplicació pràctica de les seves competències, amb tot el consens possible, i caldrà, en el seu desplegament, dotar dels instruments i mesures necessàries adequades a la realitat social, cultural i nacional de Catalunya.

11. Cal dirigir tota la societat, i en especial la comunitat educativa, cap a la discussió concreta sobre allò que podem fer entre tots a favor del sistema educatiu, sense perdre de vista la nostra immediata, personal i intransferible realitat.

12. Els nostres esforços s'hauran de centrar en enfortir l'ànim individual i col·lectiu del professorat, ja que la professió docent requereix tot el suport de la societat per optimitzar la seva feina diària, per avançar cap a la màxima qualitat possible.

13. El sistema educatiu, exigent en els continguts curriculars, s'ha de basar en els valors i en la transmissió d'aquests valors de manera transversal al llarg de tota l'etapa educativa, comptant amb tota la comunitat educativa des dels respectius àmbits de responsabilitat.

14. Promoure entorns favorables de desenvolupament familiar, educatiu i social, mitjançant polítiques de suport a les famílies en la conciliació de la vida familiar i laboral, i potenciant el treball en xarxa i la dimensió comunitària de l'educació, per tal de donar respostes a les necessitats educatives de les persones.

15. Generar espais de participació per donar el protagonisme als infants i adolescents en el seu propi procés de desenvolupament personal.
16. Es fa necessària la signatura d'un pacte nacional per la laïcitat, on es contempli el fet religiós com una aportació positiva a la construcció de societats més justes i humanes, i que faciliti la participació de les confessions religioses i dels corrents espirituals i filosòfics en els debats públics que afectin la dignitat de la persona, els seus drets i el seu benestar.
17. Caldrà tenir en compte i incloure els corrents filosòfics i de pensament a l'hora d'abordar la nova Llei de llibertat religiosa.
18. Cal que el projecte de construcció nacional de Catalunya no deixi de banda cap sector de la societat.
19. Promoure una autèntica democratització en el si de les confessions religioses i un debat a fons sobre aquesta qüestió, així com la valorització de la dona a la societat en general, i en les confessions religioses en particular.
20. Promoure la creació d'una institució que vetlli per impulsar projectes de retrobament de la persona amb la seva dimensió espiritual, de desvetllament d'una consciència espiritual personal i col·lectiva, i de la promoció d'intercanvis entre els diversos corrents espirituals, siguin religiosos o filosòfics.
21. En el pensament en català s'haurà de tenir com a regla per als propers anys, parlar bé des del coneixement de les realitats aconseguides i propiciar la normalització de l'assaig d'idees de Catalunya.
22. És necessari optimitzar els recursos que tenim, i això passa per demanar una certa disciplina de rigor mínim, perquè només d'aquesta manera podrem emetre senyals de la nostra presència en el món.
23. Acabar la tasca de la Renaixença: *fer del català una llengua de cultura, que serveixi als ciutadans per poder debatre els seus problemes amb coneixement*. Caldrà, per tant, estar atent a la intervenció filosòfica com a moment il·lustrat del debat ciutadà, en tots els seus àmbits.
24. Cal internacionalitzar el pensament en català, treure el cap a l'exterior i fer venir els amics de tot tipus que estiguin participant amb nosaltres; cal doncs, des del rigor, comptar i ser comptats.
25. Només si superem els complexos, des d'una comprensió adequada del passat i només seguint unes orientacions de futur clares, aconseguirem resituar-nos. Ubicar la situació d'ara en les coordenades històriques pot ser útil per vehicular el desplegament d'una nació que vol assolir la plena sobirania i que necessita, com en qualsevol país normal, la mà ferma de la Universitat.

A Catalunya hem de reforçar-nos en el to amb què hem fet la nostra feina, convençuts del que som i de les noves circumstàncies, i aquest to ha de partir de dues premisses: intensitat en les demandes i rigor en pensar les solucions. I constància en el camí, perquè, sovint, cal recordar que hi ha coses que les fem millor si no en parlem tant. Probablement, si en parlem, és perquè tenim un dèficit d'impressions. No hem de donar explicacions del fet bàsic de la nostra manera de ser; cal que exercim el nostre dret d'una manera que sigui seductora i trobarem la gent que vol acompanyar-nos en el nostre projecte.

El catalanisme és civilitzador, és un element de cohesió social i d'harmonització dels conflictes. El catalanisme és una feina difícil, però és una tasca noble.

ÀMBIT D'ECONOMIA I INNOVACIÓ

TERCER CONGRÉS
CATALANISTA
2008-2009

L'ÀMBIT D'ECONOMIA I INNOVACIÓ ha debatut i ha reflexionat sobre els factors de competitivitat de l'economia catalana i s'ha posat de manifest el convenciment que sense un alt nivell d'educació, sense recursos per fomentar la investigació en tecnologia punta, sense valoració social de la cultura de l'emprenedor i sense comptar amb finançament del risc productiu, el nostre futur econòmic està compromès.

Jordi Cuixart i Navarro

Vicepresident de l'Àmbit

*L'Àmbit d'Economia i Innovació
ha estat tutelat per un grup d'economistes del Col·legi d'Economistes de Catalunya
sota la direcció i coordinació del senyor Miquel Rubirola,
economista i membre de l'esmentat col·legi professional.*

Barcelona, 23 de novembre de 2009

ÀMBIT D'ECONOMIA I INNOVACIÓ

Novembre 2009

PREÀMBUL

En l'Àmbit d'Economia i Innovació el Congrés ha plantejat una reflexió sobre els factors de competitivitat de l'economia catalana de cara al futur, atenent al fet que l'economia catalana és, cada cop més, una economia plenament integrada al món i vinculada estretament als intercanvis econòmics globals i les seves conseqüències.

L'Àmbit ha posat l'accent en la ineludible necessitat que tenen les empreses catalanes de comptar amb una millorada base logística de transports, ports i aeroports per poder continuar creant riquesa i excel·lent en la focalització i la qualitat en un món altament competitiu.

L'Àmbit ha plantejat, també, una reflexió sobre l'estalvi del catalans; l'administració d'aquest estalvi pel propi sistema financer català i la gravetat i importància negativa del dèficit fiscal sobre el creixement econòmic català.

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006 va establir les obligacions de l'Estat espanyol envers Catalunya tant pel que fa a inversió directa de l'Estat, bàsicament en obres d'infraestructura i logística imprescindibles per la viabilitat i potenciació de l'economia catalana, com en relació a la transferència de competències i, sobretot, de recursos financers a la Generalitat de Catalunya.

L'Àmbit ha fet una anàlisi i un pronunciament sobre aquesta important qüestió per a l'economia catalana: la manera com l'Estat administra la fiscalitat dels catalans; com distribueix les inversions en el territori i com transfereix competències i recursos a la Generalitat de Catalunya.

Des del Congrés s'ha fet explícit el convenciment que Catalunya té un gran teixit productiu i que compta amb uns serveis diversificats de gran qualitat, fets que ens han permès a data d'avui ser un país capdavanter en moltes àrees del món econòmic global. Alhora, però, hi ha una aguda consciència que el nostre esdevenidor és incert en primera instància pel nou paradigma econòmic mundial però sobretot, i també, pel fet del persistent dèficit fiscal que ens impedeix aplicar recursos imprescindibles; per la manca de competències del govern de la Generalitat en qüestions determinants com ara ferrocarrils, ports i aeroports; per la escassa inversió pública i privada en investigació i innovació i per la debilitat del nostre sistema educatiu.

Des de l'Àmbit d'Economia i Innovació s'ha fet palès el convenciment que sense un alt nivell d'educació, sense recursos per fomentar la investigació en tecnologies punta, sense valoració social de la cultura de l'emprenedor i sense comptar amb finançament del risc productiu innovador, el nostre futur econòmic està compromès.

CONCLUSIONS I DEMANDES

1. El dèficit fiscal que pateix Catalunya fa insostenible el creixement econòmic i arrisca el futur de l'estat del Benestar i la cohesió social.

2. El nou acord de finançament autonòmic no solventa el dèficit fiscal de Catalunya i no assegura els diners imprescindibles que es necessiten per a sanitat, educació, serveis socials, equipaments, infraestructures i serveis públics en general.

3. La independència política de Catalunya no qüestiona la viabilitat de l'economia catalana. L'avantatge econòmic de la independència política és la disposició dels 20.000 milions d'euros anuals que suposen el dèficit fiscal i el fet que el Parlament de Catalunya podria legislar sobre importants aspectes de l'economia catalana i del model de producció i de societat. Ara moltes d'aquestes qüestions transcendents són competència del Congrés dels Diputats a Madrid. Allò que sovint s'acorda des de l'Estat espanyol no coincideix amb els interessos prioritaris que té l'economia catalana.

4. El fet de la globalització econòmica i social que ha tret competències als Estats Nació i la necessària supeditació a la Unió Europea no desdiiu que Catalunya, amb Estat propi, pogués prendre decisions des del seu marc de necessitats i interessos.

5. És imprescindible per a l'economia catalana una política econòmica que fomenti l'Eix Mediterrani i alhora, que afermi Catalunya com la porta logística d'Àsia. Ara el govern de l'Estat aplica en aquest àmbit una política no coincident amb els interessos prioritaris que té l'economia catalana.

6. Les prioritats d'inversions i despeses en matèria de recerca i desenvolupament i les quatre I: Identitat (de marca i producte), Innovació (científica i tecnològica), Impacte (mediambiental) i Infraestructures (ferrocarrils, carreteres, ports, aeroports i energia), s'apliquen de manera insuficient per part del govern de l'Estat i malauradament, sense tenir en compte el teixit productiu català compost de mitjanes i petites empreses i sense considerar les necessitats específiques de l'economia catalana. L'economia catalana pateix el fet d'estar subordinada a una política econòmica que homogeneïtza les decisions a tot el territori espanyol.

7. El Decret del Fons de Reordenació Bancària vulnera articles de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006 com ha fet palès el dictamen del Consell de Garanties Estatutàries. El govern de la Generalitat hauria de plantejar recurs d'inconstitucionalitat al Tribunal Constitucional i, alhora, negociar amb el govern de l'Estat la modificació dels articles inconstitucionals d'aquest Decret.

8. El govern de la Generalitat de Catalunya ha d'exercir la seva competència en matèria de Caixes d'Estalvi, negociar les característiques de les fusions acordades pels seus Consells d'Administració, i evitar el risc d'un futur conflicte institucional entre caixes de fundació privada i caixes de fundació pública. El govern de la Generalitat ha de vetllar per la proximitat de les caixes d'estalvis als seus dipositants, pel finançament a les empreses arrelades a l'espai propi de la zona d'actuació de les caixes i per la presència de l'obra social al territori.

9. Les polítiques fiscals i pressupostàries del govern espanyol no han servit per incentivar la demanda interna, tant del consum com de les inversions. Tampoc els ajuts financers no han aconseguit injectar liquiditat financera en l'economia.

10. La sortida de la crisi exigeix actuar sobre factors de competitivitat reals i que ara demanen reformes urgents i profundes així com polítiques actives en l'àmbit del capital humà, la recerca, el desenvolupament, la innovació, l'esperit emprenedor, la internacionalització en els mercats globals i les inversions en infraestructures de tot tipus. És imprescindible i urgent establir un nou marc regulador de la immigració que atengui les necessitats presents i futures de les empreses catalanes.

11. Un codi ètic per a la bona governança en el món de l'empresa i l'assumpció de responsabilitats a partir d'un nou marc legal clarificador, ha esdevingut factor imprescindible per a la sortida de la crisi i per encarar el futur. Així mateix la regeneració de la política pel que fa a la transparència en el finançament dels partits polítics és una exigència que no es pot ajornar atesa la urgència en establir unes regles de joc nítides entre empreses i administracions públiques, que permetin recuperar la confiança dels ciutadans en la política i en el món dels negocis, creador de riquesa.

12. En l'Àmbit d'Economia i Innovació el Tercer Congrés Catalanista reitera el convenciment que sense cultura de l'esforç, sense un alt nivell d'educació, sense recursos per fomentar la investigació en tecnologies punta, sense valoració social de la cultura de l'emprenedor i sense comptar amb finançament adequat per a les empreses, en especial el finançament al risc productiu innovador, el nostre futur econòmic està compromès.

ÀMBIT DE POLÍTICA

TERCER CONGRÉS
CATALANISTA
2008-2009

L'ÀMBIT DE POLÍTICA ha reflexionat i ha constatat que Catalunya perd una enorme quantitat de temps i energies en les seves negociacions amb Espanya, en general sense èxit, cosa que l'ha portada a una "dolça" decadència. Tanmateix, a la Unió Europea, els Estats competitiu tenen la mida de Catalunya. L'antiga estratègia de sacrificar poder polític i financer a canvi d'un mercat captiu (l'espanyol) ja no té sentit; per tant, cal que una nova generació d'emprenedors agafin les regnes de les organitzacions empresarials per conduir-les a l'estratègia catalana del segle XXI: *l'estat propi*.

Patricia Gabancho
Vicepresidenta de l'Àmbit

L'Àmbit de Política
ha estat estructurat pel Cercle d'Estudis Sobiranistes,
sota la direcció del senyor Alfons Lòpez Tena
i sota la coordinació del senyor Roger Albinyana.

Barcelona, 23 de novembre de 2009

ÀMBIT DE POLÍTICA

Novembre 2009

PREÀMBUL

Som una Nació, volem Estat propi.

Fa cent cinquanta anys que el catalanisme malda per transformar l'Estat espanyol en democràtic i plurinacional i assegurar l'autogovern de Catalunya, i després de trenta anys de democràcia constitucional i dels Estatuts d'Autonomia de 1979 i de 2006 és l'hora del balanç. Han fracassat tots els intents de ser acceptats per Espanya com a catalans, perquè només ens volen com a espanyols per a pagar i per a obeir. Cal doncs assegurar la nostra supervivència nacional per una altra via, la de la constitució de l'Estat propi, la independència.

Seguidament i com a conseqüència del cos doctrinal que ha estat apareixent al llarg del procés desenvolupat del Tercer Congrés Catalanista s'enumeren les conclusions de la reflexió feta.

CONCLUSIONS I DEMANDES

1. El balanç de trenta anys d'Estat de les autonomies és extremadament pobre en termes d'autogovern i reconeixement nacional de Catalunya. La generalització del sistema, imposada per la Constitució, impedeix de fer polítiques diferenciades que corresponguin a una realitat nacional i l'Estat ha demostrat, al llarg dels anys, que no està disposat a admetre la diferència, ni tan sols en el camp cultural i lingüístic.
2. Catalunya i Euskadi, que van ser causa i motor de l'Estat de les Autonomies, són avui les comunitats més insatisfetes amb un sistema que no va més enllà de la descentralització regional. Espanya es nega a avançar cap a models de pacte plurinacional més moderns i eficaços, que contemplin la protecció efectiva de l'autogovern i el reconeixement nacional simbòlic.
3. Pel que fa a l'economia, Catalunya no pot assolir una despesa pública d'acord amb el seu nivell de desenvolupament. El dèficit fiscal, que el nou finançament no corregeix prou, està al voltant dels 20 mil milions d'euros anuals. Com que hi ha menys recursos públics que en països europeus de nivell semblant, hi ha hagut un constant ús de serveis privats en educació o sanitat, que a la llarga ha tingut un cost en termes de benestar per a les famílies catalanes.
4. Hi ha una clara subinversió en matèria d'infraestructures de mobilitat i transport, ja que no es correspon ni amb població ni amb aportació catalana al PIB espanyol. És especial-

ment flagrant la discriminació històrica respecte a Madrid. La gestió d'infraestructures estratègiques com els trens i els aeroports continua tan centralitzada com en temps del franquisme. Els trens, per cert, estan per sota de la mitjana europea quant a extensió de la xarxa (Europa: 433 km / mil habitants; Catalunya, 240; Espanya, 334).

5. Els greuges culturals patits per Catalunya durant el franquisme no van ser reconeguts durant la transició. Es perpetua la situació privilegiada de la llengua castellana, perquè el català només es pot defensar amb mitjans autonòmics, més febles, mentre que l'Estat tendeix a interferir-hi, com per exemple en l'oficialitat a la Unió Europea. Aquesta situació no té equivalent en cap Estat plurilingüe d'Europa.

6. El “dret a decidir”, que es basa en el pronunciament democràtic, és una formulació específica del dret d'autodeterminació. Posa l'accent en la voluntat de la societat, que es veu a si mateixa com a comunitat diferenciada i com a subjecte d'aquest dret. Les enquestes assenyalen la viabilitat de la sobirania, al marge de la procedència dels votants. En general, a més nivell d'estudis i edats més joves, més independentisme.

7. Que Catalunya és una terra d'immigració és un fet diferencial que no compartim amb cap altra comunitat espanyola. Això, que hauria de ser un tret positiu, resulta contraproduent perquè avui la pregunta “qui és català” no té una resposta clara. La por a una hipotètica fractura social ha estat un fre a les propostes polítiques catalanes, però la clau és definir un bon projecte que, partint de la integració cultural i lingüística, engresqui tothom.

8. El catalanisme representa una amplíssima majoria. La demanda de més autonomia i/o recursos consolida l'opció unionista i beneficia el projecte espanyol. L'independentisme pot decantar la majoria social perquè l'espai central de la societat s'ha radicalitzat, també per la pressió de les plataformes i organitzacions. El pactisme, a Catalunya, està sobrevalorat i resulta una excusa desmobilitzadora.

9. Els partits generen el marc dins del qual volen que pensem la política. El sistema de llistes tancades produeix pensament únic dins dels propis partits i crea una falta d'adequació entre la demanda civil i l'oferta política, perquè allò que el ciutadà vol manifestar a través del vot no es pot votar.

10. L'Església ha estat sensible a la realitat nacional, com ho són la majoria de les encícliques que s'hi refereixen. No és el cas de la jerarquia espanyola, que no segueix la doctrina oficial, més oberta. Caldria obrir canals de diàleg amb el Nunci, a través de l'Església catalana.

11. Catalunya perd una enorme quantitat de temps i energies en les seves negociacions amb Espanya, en general sense èxit, cosa que l'ha portada a una “dolça” decadència. Tanmateix, a la Unió Europea, els Estats competitius tenen la mida de Catalunya.

12. Com en altres aspectes fonamentals, caldria un marc català de relacions laborals, que l'Estat no permet. La qüestió social és subsidiària de la qüestió nacional, contràriament al que postula el discurs oficial unionista.

13. Catalunya no disposa de competències que tenen els Estats europeus de dimensions similars, de manera que s'ha de moure amb unes polítiques (espanyoles) que si tingués Estat mai no implementaria davant la crisi. Hi ha un clar antagonisme entre les necessitats catalanes i les respostes espanyoles.

14. La baixa competitivitat catalana d'avui respon a causes estructurals espanyoles; la nova oligarquia sorgida de les privatitzacions de les companyies estatals conserva la concepció borbònica de l'Estat. Espanya ha viscut del crèdit internacional durant 30 anys i ha forçat la provincianització de Catalunya tot asfixiant deliberadament les seves bases econòmiques. Avui, una economia de qualitat és incompatible amb el tracte hostil que dispensa l'Estat.

15. La balança fiscal del sistema de Seguretat Social català amb l'Administració central per al període 2004-2007 pateix un considerable dèficit fiscal amb l'Estat que acaba limitant el nivell de les prestacions que perceben els i les nostres pensionistes. Tot i que de menor magnitud que el dèficit fiscal global no és menyspreable, es situa l'any 2007 en 3.644 milions d'euros, el que suposa l'1,85% del PIB de Catalunya. A tall d'exemple, per al 2007, la pensió mitjana en un sistema de Seguretat Social propi (català) hagués pogut augmentar en 174,73 euros mensuals i 2.446,26 euros anuals.

16. La via autonomista cansa perquè cada avenç, que sempre és mínim, es fa contra la resistència de l'Estat, que es legitima en la negativa. Aquesta situació és incompatible amb el progrés econòmic i social de Catalunya; per tant, no hauria de ser assumible per la majoria de catalans. Cal construir la unitat civil a l'entorn de la independència unilateral.

17. El catalanisme polític ha fracassat en els altres països amb els quals compartim cultura; la desnacionalització hi és tan profunda que fa inviable un projecte comú. Cal estructurar noves teories i formes de relació, sobretot a partir de la llengua, que crea un mercat cultural compartit.

18. La violència de l'Estat contra Catalunya és una realitat històrica, que avui es manifesta en baixa intensitat. Es tornaria violència específica si calgués, amb l'aquiescència social que genera l'entorn polític i mediàtic (no per res a determinats mitjans se'ls anomena "la Brunete"). Davant la independència no sortirien els tancs, però cal estar alerta davant altres mecanismes de repressió, censura i propaganda, del qual participarien els Mossos d'Esquadra, un cos construït sense compromís amb el país.

19. Catalunya no té projecte propi en seguretat i defensa des del 1714, malgrat que és indispensable per qualsevol política internacional. Després de la guerra es va desmantellar la indústria associada. Cal un pensament estratègic propi, malgrat hi manquin els recursos. I cal estar atent perquè els cossos de seguretat de l'Estat presents a Catalunya poden fer operacions d'intel·ligència.

20. Catalunya ha tingut sempre una vocació europeista, però avui no som subjecte de la construcció europea, com tampoc no ho som de la globalització, perquè hi cal l'Estat: l'Europa dels pobles és una utopia. Europa no ha afeblit l'Estat sinó que ha posat en evidència les mancances de l'autogovern.

21. Davant la Unió Europea, Catalunya ha de fer seva la doctrina de la “successió directa” (ja n’és membre i continuaria sent-ho després de la independència). La independència pacífica i democràtica hauria de tenir premi en la comunitat internacional. Cal singularitzar el cas català, no pas aliar-lo amb moviments regionals i no donar a entendre que som un exemple per casos posteriors.

22. Les seleccions catalanes comporten un trencament simbòlic de la unitat esportiva espanyola. Com que són entitats jurídiques de dret privat, no hi ha en principi impediment legal per constituir-les.

23. Les diferències nacionals i socials entre Catalunya i Espanya s’han anat afeblint, però cal mantenir el concepte de mentalitat col·lectiva perquè explica la singularitat catalana, molt ben representada pel catalanisme. La mentalitat col·lectiva no és més que una sèrie d’actituds construïdes com a resposta a un context. En trencar-se la dependència d’Espanya, la mentalitat catalana diluiria trets que avui són clarament patològics: viure en la perifèria d’un poder hostil obliga a competir pels pocs favors que es dispensen.

24. La manca d’unitat política, inclús en temes bàsics com la llengua, afebleix el catalanisme. Cal definir un catalanisme cosmopolita, progressista, innovador i agosarat, que reuneixi els objectius de catalanitat i llibertat. Els ancoratges identitaris són més necessaris que mai en el context de la globalització.

25. Les societats no escullen pel que són, sinó pel que volen ser en el futur.

Som una nació i volem Estat propi